

Az Országos Széchényi Könyvtár ALAPÍTÓ OKIRATA

Tiszteletben tartva a gróf Széchényi Ferenc által 1802. november 25-én aláírt és II. Ferenc király által megerősített adományozó nyilatkozatot, a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény (a továbbiakban: Kt.) 2. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, figyelemmel a 3. § (2) bekezdésében és a 4. §-ában foglaltakra, valamint az államháztartás működési rendjéről szóló 217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ámr.) 10. §-ára, valamint a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 60–61. §-ában meghatározottak alapján az

Országos Széchényi Könyvtár

központi költségvetési szerv Alapító Okiratát – az államháztartásért felelős miniszterrel egyetértésben – módosítom és egységes szerkezetbe foglalt szövegét az alábbiak szerint állapítom meg:

I.

Általános rendelkezések

1. A költségvetési szerv

1.1. **neve:** Országos Széchényi Könyvtár

1.2. **hivatalos neve:** Országos Széchényi Könyvtár

1.3. **rövidített neve:** OSZK

1.4. **idegen nyelvű elnevezése:**

- angol nyelven: National Széchényi Library, Budapest, Hungary
- német nyelven: Széchényi Nationalbibliothek , Budapest, Ungarn
- francia nyelven: Bibliothèque nationale Széchényi, Budapest, Hongrie
- spanyolul: Biblioteca Nacional Széchényi, Budapest, Hungria
- oroszul: Nacionalnaja Biblioteka im. Szecsenyi, Budapest, Vengrija
- latinul: Bibliotheca Nationalis Hungariae Széchényiana, Budapest, Hungaria

2. Székhelye:

Budavári Palota „F” épület (1014 Budapest, Szent György tér 4-5-6.)

3. A költségvetési szerv besorolása:

Közzolgáltató költségvetési szerv, közintézmény.

Szakmai besorolása: nemzeti könyvtár

4. A létrehozásáról rendelkező jogszabályra (határozatra) való hivatkozás:

1802. november 26. alapító okmány

5. Működési köre: országos

6. Irányító szerv neve, székhelye:

Oktatási és Kulturális Minisztérium, 1055 Budapest, Szalay u. 10–14.

7. Az intézmény működési helye

Telephelyek:

Tárolóraktár 1152 Budapest, Régi Főti út 77.

Tárolóraktár 1037 Budapest, Törökkő u. 5–7.

Tárolóraktár Iosephinum Digitális Tudományos Központ – 2081 Piliscsaba, Fő út 2/a.

8. Közvetlen jogelőd: -

9. Jogszabályban meghatározott közfeladata: nemzeti könyvtári tevékenység a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 61. §-a értelmében.

II.

Az Országos Széchényi Könyvtár alap-, kiegészítő-, kisegítő és vállalkozási tevékenysége

Az Országos Széchényi Könyvtár a magyar nemzeti könyvtár, amely nyilvános könyvtárként működik.

1. A költségvetési szerv alaptevékenysége:

- Nemzeti könyvtári feladatok;
- A könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása;
- A könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme;
- Könyvtári szolgáltatások;
- Múzeumi kiállítási tevékenység;
- Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység
- Világháló-portál szolgáltatás;
- Nyelv- és irodalomtudományi alapkutatás (ezen belül könyv- és könyvtártörténeti kutatások);
- Nyelv- és irodalomtudományi alkalmazott kutatás alapkutatás (ezen belül könyv- és könyvtártörténeti kutatások);
- Filozófia- és történettudományi alapkutatás (ezen belül művelődéstörténeti kutatások);
- Filozófia- és történettudományi alkalmazott kutatás (ezen belül művelődéstörténeti kutatások)
- Módszertani szakirányítás;
- Nemzetközi szervezetekben való részvétel;
- Könyvkötés, kapcsolódó szolgáltatás;
- Egyéb sokszorosítás;
- Címtárak, levelezőjegyzékek kiadása;
- Film-, videógyártás, televíziós műsorfelvétel utómunkálatai;
- Adatfeldolgozás, web-hozszing szolgáltatás.

A fenti feladatokon belül különösen:

- a) a sajtótermékek kötelezpéldányaira alapozva, a teljesség igényével, gyűjti, feldolgozza, megőrzi a Magyarországon keletkezett sajtótermékeket, gyűjti az egyetemes emberi kultúra kimagasló irodalmi értékeit, a társadalom és a kultúra fejlődését és megismerését szolgáló alapvető műveket, szakkönyvtári feladatai keretében a magyar irodalomtudomány, a magyar nyelvtudomány, a magyar történettudomány, illetve a könyvtörténet szakirodalmát, valamint a gyűjteménye feldolgozásához és a könyvtár használatához szükséges segédkönyveket és egyéb dokumentumokat;
- b) a teljesség igényével gyűjti, feldolgozza, megőrzi a külföldön megjelent hungarikumokat;
- c) gyűjti, feldolgozza, megőrzi a sajtótermékek nem minősülő hungarikumokat;
- d) készíti és kiadja a Magyar Nemzeti Bibliográfiát;
- e) magyar humántudományi cikkbibliográfiát szerkeszt és koordinál, egyéb bibliográfiai tevékenységet folytat;
- f) gyűjteményét archiválja, és gondoskodik megfelelő védelméről (könyvkötészet, restaurálás);
- g) gyűjteményét elsősorban helyben használat útján rendelkezésre bocsátja, könyvtári tájékoztatást végez, működteti a Libinfo országos internetes referenz-szolgálatot;
- h) tevékenységi körébe tartozó kutatásokat végez, a kutatási eredményeket publikálja;
- i) végzi az alábbi központi szolgáltatásokat:
 - elosztja a kötelezpéldányokat;
 - részt vesz az Országos Dokumentum-ellátási Rendszer működtetésében, (hazai és külföldi könyvtárközi kölcsönzés)
 - kiadja és nyilvántartja a nemzetközi szabványos dokumentumazonosító számokat (ISBN, ISSN)
 - központi lelőhely nyilvántartás(ok)at készít, országos közös katalógusokat koordinál (MOKKA–ODR, NPA), végzi a muzeális dokumentumok országos nyilvántartását
- j) részt vesz a határon túli magyarok könyvtári ellátásában, az állomány feltárásban, a könyvtárosok szakmai oktatásában; együttműködik a digitális állományok cseréjében, hozzáférhetővé tételében;
- k) állományvédelmi és szolgáltatási célból végzi az erre kijelölt dokumentumok digitalizálását;
- l) országos kompetenciaközpontként koordinálja a közgyűjteményi digitalizálási tevékenységet;
- m) ellátja a kulturális örökség részét képező könyvtári dokumentumok és könyvtárak védetté nyilvánításával, nyilvántartásával, továbbá a kulturális tárgyak kiviteli engedélyezésével kapcsolatos szakértői feladatokat;
- n) könyvtári dokumentumokról hiteles másolatokat készít;
- o) működteti az önálló névhasználatra jogosult Könyvtári Intézetet (továbbiakban: Intézet)
- p) végzi a világháló-portál szolgáltatással kapcsolatos feladatait: elektronikus könyvtárat tart fenn, internetes tartalomszolgáltatást végez, a könyvtárak és könyvtárhasználók számára internetes portált üzemeltet;
- q) alaptevékenységi körébe tartozó területen részt vesz nemzetközi szervezetek munkájában;
- r) részt vesz a nemzeti kulturális örökség részét képező kép- és hangrögzítés országos nyilvántartási rendszerének megvalósításában;
- s) végzi az oktatási és kulturális miniszter (továbbiakban: miniszter) által meghatározott további feladatokat.

A Könyvtári Intézet a könyvtáraknak és a könyvtári rendszernek a következő szakmai szolgáltatásokat nyújtja:

- a) akkreditált intézményként könyvtári szakemberek továbbképzése és iskolarendszeren kívüli szakképzése; vizsgaszervezés;

- b) könyvtártudományi szakkönyvtár működtetése és információs tevékenység;
- c) a könyvtárak állománygyarapítását segítő, a hazai dokumentumról adott tájékoztatás támogatása,
- d) a könyvtárak gyűjteményéből kivont dokumentumok könyvtári rendszeren belüli hasznosításának koordinálása,
- e) az országos könyvtári rendszer működésével, a könyvtárhasználattal és általában az olvasási kultúrával kapcsolatos kutatás, fejlesztés,
- f) a könyvtári és rokon területi módszerekre vonatkozó szabványok, szabályzatok készítésének kezdeményezése és koordinálása,
- g) módszertani tevékenység, részvétel a könyvtári tevékenységre vonatkozó irányelvek, normatívák kidolgozásában;
- h) az országos könyvtári statisztikai adatok összesítése, elemzése és szolgáltatása;
- i) a nyilvános könyvtári jegyzék vezetése, gondozása;
- j) részvétel a szakfelügyeleti vizsgálatokban, a szakfelügyeleti dokumentumok gyűjtésében és megőrzésében.

A fenti alaptevékenységek magukba foglalják az azokat közvetlenül támogató szellemi és fizikai (technikai) jellegű tevékenységeket is.

2. A költségvetési szerv kisegítő tevékenysége:

A kisegítő tevékenységből származó éves kiadás arányának felső határa a szerv kiadásaiban 15%.

3. A költségvetési szerv vállalkozási tevékenysége

3.1. A vállalkozási tevékenységből származó éves kiadás arányának felső határa a szerv kiadásaiban 15%.

3.2. Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (a továbbiakban: Áht). 90.§ (7) bekezdése alapján az alap-, kiegészítő, kisegítő és vállalkozási tevékenységből származó bevételeket és kiadásokat elkülönítetten kell megtervezni és elszámolni. Az Ámr. 69.§ (1) bekezdésében meghatározottak szerint a vállalkozási tevékenységből származó eredmény az Országos Széchényi Könyvtár által felhasználható részből vállalkozási tartalékot kell képezni, amely az Ámr. 69.§ (2) bekezdésében meghatározottak szerint használható fel. A vállalkozási tevékenység folytatása nem veszélyeztetheti a költségvetési szerv alaptevékenységének ellátását.

3.3. Amennyiben a vállalkozási tevékenység eredménye az Ámr. 68. § (5) bekezdés alapján negatív, a veszteséget az Országos Széchényi Könyvtár elsősorban a korábbi év(ek)ben képzett és fel nem használt vállalkozási tartalékból kell fedezni. Ha az Országos Széchényi Könyvtár irányító szerve az Alapító Okiratában a vállalkozási tevékenységét megszünteti és a vállalkozási tevékenység negatív eredményére a korábbi év(ek)ben képzett és fel nem használt vállalkozási tartaléka nem nyújt fedezetet, akkor a veszteséget az alaptevékenysége tartaléka terhére köteles rendezni.

4. Az alaptevékenység államháztartási szakfeladatrend szerinti megjelölése:

4.1. Az alaptevékenység 2009. december 31-éig érvényes államháztartási szakfeladatrendi besorolása:

92311-6 Nemzeti könyvtári és szakkönyvtári tevékenység

4.2. Az alaptevékenység 2010. január 1-jétől érvényes államháztartási szakfeladatrendi besorolása:

SZAKFELADAT SZÁMA	SZAKFELADAT MEGNEVEZÉSE
181400	Könyvkötés, kapcsolódó szolgáltatás
182000	Egyéb sokszorosítás
581100	Könyvkiadás
581200	Címtárak, levelezőjegyzékek kiadása
581400	Folyóirat, időszaki kiadvány kiadása
581900	Egyéb kiadói tevékenység
592014	Zeneműkiadás
591200	Film-, videógyártás, televíziós műsorfelvétel utómunkálatai
620100	Számítógépes programozás
620300	Számítógép-üzemeltetés
620900	Egyéb információtechnológiai szolgáltatás
631100	Adatfeldolgozás, web-hozszing szolgáltatás
631200	Világháló-portál szolgáltatás
639990	M.n.s. egyéb információs szolgáltatás
722018	Szociológiai alkalmazott kutatás
722021	Filozófia- és történettudományi alapkutatás
722022	Filozófia- és történettudományi alkalmazott kutatás
722031	Nyelv- és irodalomtudományi alapkutatás
722032	Nyelv- és irodalomtudományi alkalmazott kutatás
749031	Módszertani szakirányítás
749040	K+F tevékenységekhez kapcsolódó innováció
749050	M.n.s. egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység
823000	Konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése
842151	Nemzetközi tudományos együttműködés
842160	Nemzetközi szervezetekben való részvétel
855932	Iskolarendszeren kívüli szakmai oktatás
855937	M.n.s. egyéb felnőttoktatás
856099	Egyéb oktatást kiegészítő tevékenység
900400	Kulturális műsorok, rendezvények, kiállítások szervezése
910110	Nemzeti könyvtári feladatok
910121	Könyvtári állomány gyarapítása, nyilvántartása
910122	Könyvtári állomány feltárása, megőrzése, védelme
910123	Könyvtári szolgáltatások
910203	Múzeumi kiállítási tevékenység
910204	Múzeumi közművelődési, közönségkapcsolati tevékenység
910301	Történelmi hely, építmény, egyéb látványosság működtetése
910302	Történelmi hely, építmény, egyéb látványosság megóvása

5. Az intézmény államháztartási szakágazati besorolása: 910100 Könyvtári, levéltári tevékenység

III.

Az Országos Széchényi könyvtár működése

1. Az Országos Széchényi könyvtár élén főigazgató áll, akit – pályázat alapján – az oktatási és kulturális miniszter (a továbbiakban: miniszter) a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény alapján határozott időre bíz meg, illetve vonja vissza megbízását (szükség esetén nevezi ki és menti fel), valamint gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.
2. Az általános főigazgató-helyettest a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény alapján, pályázat útján, határozott időre – a miniszter egyetértésével – a főigazgató bízza meg, illetve vonja vissza megbízását (szükség esetén nevezi ki és menti fel), valamint gyakorolja felette a munkáltatói jogokat.
3. A főigazgató munkáját gazdasági vezető segíti. A gazdasági vezetőt a Kt. 8. § (2) bekezdése alapján a miniszter – a főigazgató javaslatára – pályázat útján határozatlan időre bízza meg, valamint vonja vissza megbízását (szükség esetén nevezi ki és menti fel) és gyakorolja felette a fegyelmi jogkört. Az egyéb munkáltatói jogokat a főigazgató gyakorolja felette.
4. A Könyvtári Intézet igazgatóját pályázat útján, magasabb vezetői beosztással, határozott időre – a miniszter egyetértésével – a főigazgató bízza meg (szükség esetén nevezi ki és menti fel).
5. A foglalkoztatottak foglalkoztatási jogviszonya: az Országos Széchényi könyvtár alkalmazottai részben a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény, valamint a törvény végrehajtásáról szóló 150/1992. (XI.20.) Korm. rendelet hatálya, részben a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény alá tartozó munkavállalók.
6. Az Országos Széchényi Könyvtár szervezeti felépítését és működésének rendjét, a vezetők közötti feladatmegosztást, a belső és külső kapcsolatokra vonatkozó további jogszabályok által előírt rendelkezéseket a szervezeti és működési szabályzat (a továbbiakban: SZMSZ) határozza meg. Az Országos Széchényi Könyvtár köteles az SZMSZ-t és mellékleteit, továbbá annak módosításait az Alapító Okirat hatályba lépését követő 60 napon belül elkészíteni és a miniszterhez jóváhagyás céljából felterjeszteni.
7. Az Országos Széchényi Könyvtár alaptevékenységét az Oktatási és Kulturális Minisztérium belső szabályzata szerint jóváhagyott munkaterv alapján végzi.

IV.

Az Országos Széchényi Könyvtár gazdálkodása

Az Országos Széchényi Könyvtár önállóan működő és gazdálkodó központi költségvetési szerv.

Az Országos Széchényi Könyvtár egy részjogkörű költségvetési egységgel rendelkezik, a Könyvtári Intézettel.

**V.
Záró rendelkezések**

Jelen Alapító Okirat 2009. július 1. napján lép hatályba, ezzel egyidejűleg a 2009. január 1-jén kelt, 7452-1/2008. iktatószámú Alapító Okirat a hatályát veszti.

Budapest, 2009. 07. 01.

Oktatási és Kulturális Minisztérium
mint az Alapító képviselője
átruházott jogkörében eljárva
Arató Gergely
államtitkár s.k.